

Stadsledningskontoret
INFRASTRUKTURAVDELNINGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SID 1 (6) 2005-08-30
DNR 328-3467/2005

Handläggare: Sverker Henriksson
Tfn: 08 508 29 390

Renhållningsförvaltningen
Ink. 2005-10-18
Dnr. 59-0636/05

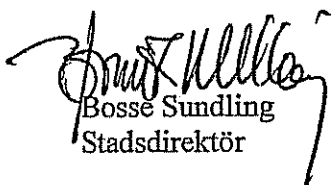
Kommunstyrelsen

Förslag till fortsatt inriktning för Högdalstopparna
Redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige

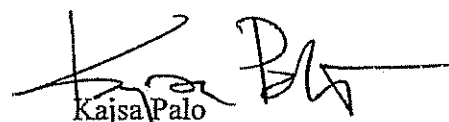
Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Förslaget till inriktning för Högdalstopparna godkänns.
2. Berörda nämnder ges i uppdrag att genomföra inriktningsprogrammet inom ramen för sina ordinarie ansvarsområden.

Bosse Sundling
Stadsdirektör

Inger Båvner
Bitr. stadsdirektör

Kajsa Palo
Avdelningschef

Ärendets beredning

Förslaget till inriktning har tagits fram av projektgruppen för Högdalstopparna med representanter för stadsledningskontoret, idrottsförvaltningen, markkontoret, renhållningsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret samt Farsta och Vantörs stadsdelsförvaltningar. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av infrastrukturavdelningen.

Projektgruppen föreslår att kommunstyrelsen remitterar gruppens förslag till berörda nämnder och bolag inom staden samt andra berörda.

Bakgrund

Högdalstopparna ligger på gränsen mellan Farsta och Vantörs stadsdelsnämndsområden i södra Stockholm. Området består av tre konstgjorda berg eller toppar som formats av rivningsmassor, grovsopor och rester från sopförbränning från 1960-talet fram till år 2001. Stockholms stads avsikt har redan från början varit att området ska kunna användas som ett rekreationsområde efter avslutad tippverksamheten. På den äldsta toppen anlades också på 1960-talet en populär skidanläggning som var i drift fram till mitten av 1990-talet.

De senaste åren har det funnits ett flertal idéer om hur området skulle kunna utvecklas som rekreationsområde. Några av dessa idéer behandlas i motion 1998:36 av Leif Rönngren (s) respektive motion 2001:53 av Yildiz Kafkas (mp). Rönngren lyfter fram en rad tänkbara aktiviteter för vinter- och sommarsäsongen, medan Kafkas betonar vikten av att förstärka den gröna kilen och skapa ett attraktivt rekreationsområde med stor biologisk mångfald. Kommunfullmäktige behandlade dessa motioner i april 2004 och beslutade att ge kommunstyrelsen i uppdrag att "tillsätta en arbetsgrupp för att utreda den fortsatta användningen av Högdalstopparna och återkomma till kommunfullmäktige med förslag till fortsatt inriktning före utgången av 2004".

Stadsledningskontoret har med anledning av fullmäktiges uppdrag lett en projektgrupp med företrädare för Farsta och Vantörs stadsdelsförvaltningar, dåvarande gatu- och fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, renhållningsförvaltningen och stadsbyggnadskontoret. Syftet har varit att ta fram förslag till vision och gemensam inriktning för utvecklingen av de tre topparna.

Projektgruppens arbete har samordnats med ett lokalt utvecklingsarbete kring Högdalstopparna som pågått inom Stadsdelsförnyelsen. Inom Stadsdelsförnyelsen har det anordnats en rad öppna möten och ett antal arbetsgrupper har inkommit med förslag till hur området skulle kunna utvecklas. Gruppernas förslag har under våren 2005 studerats vidare och redovisas i bilagt program för utveckling av Högdalstopparna (bilaga 1). Föredragande rotel har i underhandkontakter med stadsledningskontoret medgivit en förlängning av projekttiden med hänsyn till arbetet inom Stadsdelsförnyelsen.

Förslaget till inriktning i korthet

Utgångspunkter

De delar av Hökarängstoppen som ligger närmast Högdalenverket är detaljplanlagt som park. I övrigt är området inte planlagt och användningen är således inte fastställd. I översiktplan 1999 redovisas

Högdalstopparna som natur och park och som en del av Stockholms övergripande grönstruktur. Planeringsinriktningen är att den övergripande grönstrukturens områden och stråk ska behållas och att tillgängligheten till områdena utvecklas. Även i Vision för Söderort, som kommunfullmäktige antog hösten 2002, anges att Högdalstopparna bör utvecklas som rekreationsområde.

I översiktsplan 1999 är området närmast Högdalens kraftvärmeverk markerat som verksamhetsområde och inriktningen är att mark ska reserveras för återvinningsstationer, omlastningsstationer och för anläggningar som utvinner energi ur avfall.

Vision och övergripande inriktning

Projektgruppen anser att området Högdalstopparna har en unik potential att bli ett spännande rekreationsområde av regional betydelse. Området bör därför utvecklas i enlighet med intentionerna i översiktsplanen och söderortsvisionen. Stockholms stads vision för detta utvecklingsarbete föreslås vara att:

Högdalstopparna utvecklas till ett attraktivt och välbesökt rekreationsområde med stora möjligheter till spontanidrott, friluftsliv, naturupplevelser och kulturella upplevelser.

Projektgruppen föreslår att fyra övergripande inriktningar ska styra det fortsatta utvecklingsarbetet. Den första övergripande inriktningen är att iordningsställa en **välkomnande offentlig miljö** i området.

- Högdalstopparna ska nås via ett tydligt och lättorienterat nät av gång- och cykelstråk med välkomnande entréer från olika håll. Tillgängligheten för funktionshindrade ska förbättras.
- Ett möblerings- och skyltprogram för området ska upprättas för att skapa en sammanhållen miljö och för att besökare ska kunna orientera sig bättre än idag.
- De två befintliga parkeringsplatserna, vid Magelungsvägen samt vid Fagersjövägen, rustas upp.
- Gränserna mellan rekreationsområdet och Högdalens industriområde, inklusive Vantörs återvinningscentral och sorteringsanläggning, behålls och görs tydligare.

Den andra övergripande inriktningen är att staden ska verka för en **mångfald av aktiviteter** i området.

- Fler människor ska få anledning att besöka området vilket i sin tur leder till ökad trygghet.

- De olika topparna namnges, ges skilda karaktärer och lockar människor med olika typer av intressen.
- Området ska kunna inrymma såväl permanenta anläggningar som möjligheter till tillfälliga evenemang.

Den tredje inriktningen är att ta tillvara och utveckla de **ekologiska värden** som finns i delar av området.

- Den biologiska mångfalden ska gynnas och området ska även fortsättningsvis vara en viktig fågellokal som lockar många övervintrande och sträckande fågelarter.
- Möjligheterna att ta del av de ekologiska värdena ska förbättras genom ökad tillgänglighet i området.
- Högdalstopparna bör ingå i kommande utredningar av eventuell naturreservatsbildning för Rågsveds friområde och Fagersjöskogen.

Den fjärde inriktningen är att verka för **förstärkt drift och underhåll** i området.

- Ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna och befintliga och tillkommande verksamhetsutövare klargörs.
- En mer regelbunden renhållning och skötsel leder till ökad trygghet och bidrar till en positiv utveckling i området.
- En stor andel brukarmedverkan i skötseln ska uppmuntras.

Förslag till åtgärder

Projektgruppen har inte sett som sitt huvuduppdrag att i detalj föreslå åtgärder för att uppnå de föreslagna inriktningarna. Det bilagda programmet innefattar dock en bruttolista över åtgärder som illustrerar de föreslagna övergripande inriktningarna för området som helhet och för de tre olika topparna. I programmet studeras även de förslag och idéer som inkommit inom ramen för Stadsdelsförnyelsen.

Det bör i detta sammanhang poängteras att åtgärderna som ingår i programförslaget inte är heltäckande. Projektgruppens uppfattning är att det finns stora möjligheter att i framtiden inrymma fler verksamheter som stämmer överens med förslaget till övergripande inriktning för Högdalstopparna.

Ekonomiska konsekvenser

Projektgruppen har låtit göra en preliminär kostnadsbedömning för de åtgärder som ingår i programmet. Kostnaderna för förslagen bedöms sammantaget uppgå till cirka 36 mnkr och fördelas enligt följande:

DNR 328-3467/2005 SID 5 (6)

Parkupprustning	ca 15 mnkr
varav tillgänglighetsåtgärder	ca 3 mnkr
Spontanidrott, skateboard	ca 21 mnkr
SUMMA	ca 36 mnkr

I denna kostnadsbedömning ingår inte de hoppbackar och mindre naturvårdsinsatser som föreslås i programmet. Det finns också flera osäkerhetsfaktorer i denna tidiga kostnadsbedömning. Till exempel har det inte tagits någon hänsyn till eventuella förorenade eller miljöfarliga material eller massor i topparna.

Projektgruppen har inte gjort någon samlad bedömning av ökade driftkostnader med anledning av programmet. Farsta och Vantörs stadsdelsnämnd har idag mycket begränsade kostnader för drift och underhåll till följd av att området inte är iordningsställt. Ett genomförande av programmet skulle därmed öka dessa nämnders kostnader för parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning. Projektgruppens avsikt är att berörda nämnder gör en bedömning av dessa effekter i samband med kommande remissbehandling av ärendet..

Genomförande

Projektgruppens uppfattning är att ett eventuellt genomförande av programmet bör ske i etapper. En grov etappindelning skulle kunna vara följande:

Ettapp 1	Vidareutveckling av discgolfbana, planteringar vid återvinningscentral, iordningsställande av parkeringsplatser och entréer, anläggning av longboardbana/parkväg, skyltning till området samt skötselprogram
Ettapp 2	Anläggning av parkvägar och vissa skateboard-anläggningar, naturmarksskötsel, anläggning av plats för parkteater, utsiktsplatser, solgropar och platser för fågelskådning
Ettapp 3	Slutförande av parkvägar, anläggning av resterande skateboard-anläggningar, dualbana för cykel och eventuella hoppbackar

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret anser att föreliggande utredning och programförslag visar att det finns stora möjligheter att utveckla Högdalstopparna till ett attraktivt rekreationsområde. En sådan utveckling har också inletts genom

DNR 328-3467/2005 SID 6 (6)

att en discgolf-bana öppnats under sommaren 2005. Det är också möjligt att öka tillgängligheten för funktionshindrade trots att området är mycket kuperat.

En viktig utgångspunkt för projektgruppens arbete har varit ta fram förslag till utveckling av rekreationsområdet och samtidigt säkerställa behoven av mark för anläggningar som kopplade till återvinningsverksamhet m.m. vid Högdalens industriområde i enlighet med översiktsplanen. Det föreliggande förslaget innebär att de nuvarande gränserna i huvudsak behålls och förtydligas och stadsledningskontorets bedömning är att detta är en lämplig avvägning mellan behovet av mark för tekniska verksamheter och behovet av ett välkomnande och tillgängligt rekreationsområde. Det är dock viktigt att företagarna i området ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget i den kommande remissbehandlingen.

Investeringskostnaderna för åtgärderna i programförslaget ingår inte i berörda nämnders investeringsplaner. Utgångspunkten har varit att ett genomförande av projektet ska ske inom ramen för berörda nämnders ordinarie ansvarsområde. Det bör i detta sammanhang framhållas att projektet berörs av den organisationsförändring som skett när det gäller ansvar för investeringar i parker och grönområden. Det är till exempel oklart om de omfattande anläggningarna för skateboard som skisserats i programmet är att betrakta som en regelrätt idrottsanläggning, som en anläggning för spontanidrott på parkmark eller som en reguljär parkinvestering. Det är därför mycket angeläget att ansvarsfördelningen inom staden tydliggörs i den fortsatta beredningen av ärendet.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen efter sedvanlig remissbehandling av ärendet föreslår att kommunfullmäktige godkänner förslaget till inriktning för Högdalstopparna och ger berörda nämnder i uppdrag att genomföra programmet.

Bilagor

1. Program för utveckling av Högdalstopparna, illustrationsplan och beskrivning, 2005-06-17.